

ZPRÁVA O TRHU BRAMBOR

Vývoj cen:

▲ CZV neprané 25 kg.....	3,49 Kč/kg
▲ OOC neprané 25 kg	6,02 Kč/kg
▲ Spotřebitelské ceny dle ČSÚ....	10,96 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Trh konzumních brambor v ČR: CZV, OOC	2
Zahraniční obchod ČR.....	3
Trh konzumních brambor v Evropě.....	4-6

Komoditní zpravodajství

Česká republika

V současnosti se už na domácím trhu prodávají především rané brambory z domácí produkce. Ceny pro pěstitele v uplynulém období prudce klesaly, protože nabídka na trhu převyšuje aktuální poptávku.

Podle oficiálního šetření ČSÚ je průměrná měsíční CZV u konzumních brambor za květen 2374 Kč/t.

Ve 25. týdnu byla podle ČSÚ průměrná CZV konzumních brambor raných na úrovni 7,21 Kč/kg.

Podle výběrového šetření TIS^{ČR} byly konzumní brambory (balené ve 25 kg pytlích, neprané i volné) dodávány na trh v 25. - 26. týdnu roku 2005 takto:

CZV konzumních brambor 3,49 Kč/kg
(proti 24. týdnu nárůst o 0,94 Kč/kg).

OOČ konzumních brambor 6,02 Kč/kg
(proti 24. týdnu opět nárůst o 2,03 Kč/kg).

Podle výběrového šetření TIS^{ČR} SZIF se ceny konzumních brambor raných pohybovaly v rozmezí od 2,80 do 10,00 Kč/kg (25 kg pytle, neprané i volné). Nejčastější odrůdou byla Impala, dále se také často objevovala v nabídce Adora.

Obchodníci prodávali tyto rané odrůdy brambor za ceny v rozpětí od 4,00 do 9,20 Kč/kg.

Na našem trhu se už objevují převážně domácí rané konzumní brambory, které se prodávají za cenu (OOČ) 2,50 – 12,83 Kč/kg.

Spotřebitelské ceny v 25. týdnu 2005, podle oficiálního šetření ČSÚ, mírně vzrostly na úroveň 10,96 Kč/kg (+ 3,97 Kč/kg) proti předchozímu období.

U všech kategorií cen, tedy CZV, OOC i SC nastal tzv. cenový skok, protože nastupuje nová sklizeň raných konzumních brambor. V dohledné době se ovšem očekává jejich pokles, podle ustálení nabídky a poptávky na trhu.

CZV konzumních brambor jsou v 25. a 26. týdnu 2005 nižší o 2,01 Kč/kg proti roku 2004, OOC poklesly o 0,73 Kč/kg a spotřebitelské ceny se snížily o 1,81 Kč za 1 kg.

Evropská unie

Ceny starých konzumních brambor též prudce stoupaly v Belgii a Holandsku, ale jejich úroveň byla proti předchozí sezóně stále nízká.

Společnost McDonald's, největší světový řetězec rychlého občerstvení, hlásí meziročně nárůst zisku v USA o 4,7%, naopak v Evropě malý pokles o 0,7%. Od dodavatelů požaduje brambory, které nejsou geneticky upravené.

Francouzské Ministerstvo zemědělství reviduje pokles hektarové výměry raných brambor ve Francii. Efekt poklesu ploch je kompenzován zvýšením očekávaných výnosů. Pěstební plocha konzumních brambor se ve Francii snížila o 2,4%, u škrobových brambor jen o 0,4%, ale v Rakousku zaznamenali pokles ploch všech brambor až o 5%.

V Nizozemí mají zpracovatelé brambor problémy najít místo pro uskladnění staré úrody brambor určených ke zpracování. S nástupem nové úrody brambor si nejvíce lámou hlavu pěstitelé ve Frísku, kde se očekává tradičně první úroda nových brambor domácí produkce. Tamní pěstitelé mají sice snadný vstup na trh, ovšem problémy s uskladněním zůstávají. Dosud také poslední kvótace z Rotterdamu zůstávají pro žlutomasé i bělomasé odrůdy (při cenách 50 – 80 EUR/tunu) daleko za očekáváním ve srovnání se zbytkem roku.

V Německu kolísala cena raných brambor od 180,0 EUR/t (9.6.2006), při denní vyorávce 1 237 t až k 165,2 EUR/t (13.6.2006) a vyorávce 1 120 t. Loni byla tato cena při podobné až čtyřnásobné produkci v rozmezí od 292,2 až po 236,0 EUR/t. Ceny totiž snižují dovezené rané brambory odrůdy Nicola z Egypta a Izraele, jejíž ceny jsou v rozmezí 100-120 EUR/t. Pěstitelé z toho pochopitelně radost nemají.

V Belgii stoupla cena brambor odrůdy Bintje ke zpracování z 50,0 EUR/t (14.6.) na 65,0 EUR/t (21.6.), loni ovšem končila kvótace 14.6. na hodnotě 190,0 EUR/t.

Trh konzumních brambor v České republice

Během výběrového šetření TIS^{ČR} SZIF, byly zjištěny konzumní brambory rané, převážně domácí provenience, ale také v malém množství i dovezené. Z domácí produkce byla nejčastěji zastoupena Impala, pak také Adora, Berber.

Tabulky s odrůdami brambor jsou v tomto období chudší z hlediska počtu odrůd z důvodu, že většina pěstitelů má vyprodány staré konzumní brambory

a jen někteří z nich, ve specializovaných oblastech pěstují rané brambory.

Konzumní brambory minulého sezóny už z trhu prakticky téměř vymizely, respektive se objevují v malé míře, většinou s úpravou jako prané, nebo loupané a balené ve fólii.

Údaje o cenách většiny ostatních odrůd nedosáhly statistického minima, a proto nemohly být zařazeny do uvedeného souboru.

TIS^{ČR} SZIF

Ceny zemědělských výrobců konzumních brambor ze sklizně roku 2005 a 2004 (I. jak. tř.)

Den zjištění ceny : 27.-28. června 2005

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	CZV min.	CZV max.	Průměr	Změna ±
IMPALA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,80	10,00	5,30	2,78
MARABEL	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	1,80	4,00	2,62	-
ROSARA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	1,90	4,00	2,87	-
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	1,80	10,00	3,50	0,94
LOUPANÉ – balené v PE a přeprava			vakuované	9,00	14,20	11,46	1,03

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích. CZV=ceny zemědělských výrobců (bez dopravy a DPH)

Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Obchodní odbytové ceny konzumních brambor ze sklizně roku 2004 (I. jak. tř.)

Den zjištění ceny : 27.-28. června 2005

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	OOC min.	OOC Max.	Průměr	Změna ±
ADORA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ³⁾	5,50	9,20	7,28	-1,80
IMPALA	B	neprané	pytel 25 kg ³⁾	4,00	7,90	6,07	-1,31
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ³⁾	2,50	12,83	6,02	2,03
LOUPANÉ – balené v PE a přeprava			vakuované	9,00	13,80	11,30	0,00

Poznámka: 3) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích. OOC = Obchodní odbytové ceny (bez dopravy a DPH)

Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Porovnání průměrných cen konzumních brambor v ČR podle šetření TIS^{ČR}

Kč/kg

Období Marketingový rok	Ceny zemědělských výrobců (CZV)		Obchodní odbytové ceny (OOC)	
	2004/2005	2003/2004	2004/2005	2003/2004
22. týden	2,32	7,40	3,79	9,12
24. týden	2,55	7,36	3,99	8,74
26. týden	3,49	5,50	6,02	6,75

Poznámka: Ceny konzumních brambor bez rozdílu odrůdy, balení a tržní úpravy. CZV a OOC jsou uváděny bez DPH a nákladů na dopravu

Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Průměrné spotřebitelské ceny konzumních a raných brambor v jednotlivých krajích ČR bez rozdílu odrůdy, balení, tržní úpravy a typu obchodu

Ceny zjištěné v týdnu končícím k uvedenému datu 16.6. 2005

Ukazatel	týden	Praha	Stč.	Jihoč.	Plzeň.	Karl.	Úst.	Lib.	Kvh.	Par.	Vys.	Jihom.	Olm.	Zln.	Mor-sl.	ČR
St.konzumní	22.t.05	7,36	7,42	7,37	7,47	6,29	7,25	7,12	6,56	6,39	7,35	6,82	7,03	7,36	6,06	6,99
Rané bram.	23.t.05	13,29	15,02	12,82	13,61	13,50	11,98	15,60	12,51	11,58	12,22	13,06	12,37	12,36	12,08	13,00
	25.t.05	11,75	10,56	10,79	12,77	9,92	10,65	10,83	10,13	10,75	11,02	10,97	11,46	11,04	10,79	10,96

Poznámka: Stč. – Středočeský, Jihoč. – Jihočeský, Plzeň. – Plzeňský, Karl. – Karlovarský, Úst. – Ústecký, Lib. – Liberecký, Kvh. – Královéhradecký, Par. – Pardubický, Vys. – Kraj Vysočina, Jihom. – Jihomoravský, Olm. – Olomoucký, Zln. – Zlínský, Mor-sl. – Moravskoslezský. Údaje za 24 týden 2005 nebyly na webu ČSÚ k dispozici.

Pramen: ČSÚ

Dovoz raných konzumních brambor do ČR v dubnu 2005

Jak uvádí následující graf, hlavními importními zeměmi v dubnu letošního roku byly Německo, Řecko, Egypt a Maroko. Na základě celních statistik Českého statistického úřadu, (kombinovaná nomenklatura 07019050) - konzumní brambory rané, byla za období od 1. 4. 2004 do 30.4. 2005 dovezena následující provenience této kategorie brambor:

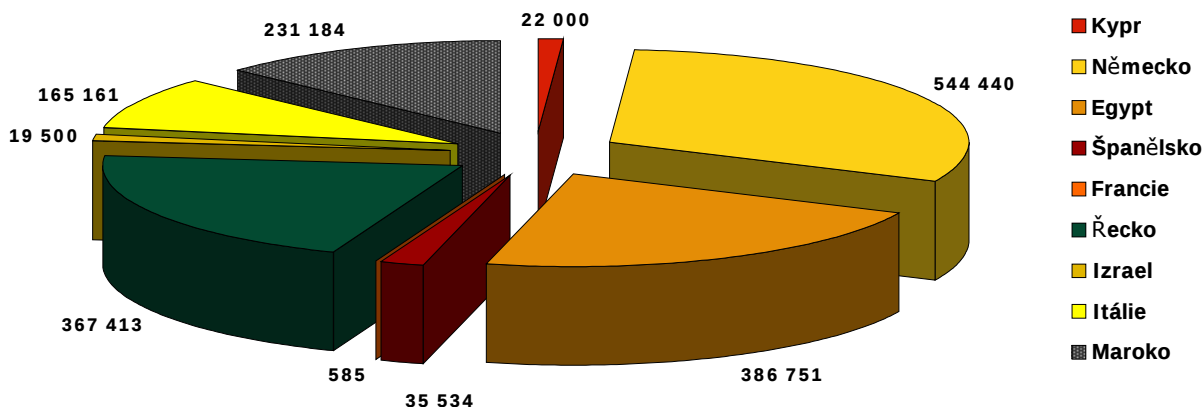
Podle grafu je zřejmé, že nejvíce se v tomto měsíci dovezlo těchto brambor z Německa – přibližně 544,4 tun. Druhým nejvýznamnějším importérem byl Egypt – bezmála 387 tun, a třetí pozici uhájilo Řecko:

přes 367 t raných brambor. Velmi významný podíl pak zaujímá ještě Maroko: 231,2 t. Pátá je Itálie, která pokryla dodávku v objemu 165,2 t.

Celkový dovoz čerstvých chlazených raných konzumních brambor (KN 07019050) dosáhl v dubnu podle statistik ČSÚ objemu 1 772,6 t. Jednoduchým počtem lze zjistit, že čtyři největší dovozové státy tvoří spolu objem 1 529,8 t, což tvoří 86,3% celkového objemu dovezených raných brambor.

Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Rané brambory, čerstvé, chlazené: dovoz za duben 2005
(Netto, kg)

Pramen: Celní statistika ČSÚ, TIS^{ČR} SZIF

Irsko

Pokles produkce bramborářského průmyslu v Irsku

Bramborářství může být určitým synonymem Irska – ačkoli ministryně zemědělství Irska Mary Coughlan vydala zprávu, o klesajícím trendu zpracovatelského průmyslu na bramborářském kongresu v Killarney.

Dále ministryně na mítinku Evropských zpracovatelů řekla, že na šest hlavních maloobchodních řetězců, kteří ovládají v Irsku 75% trhu, je třeba více naléhat, aby podporovali ceny zemědělských výrobců pro prémiové produkty.

Dále zmínila, že spotřeba měla mírně klesající charakter s průměrnou spotřebou domácností 190 kg v roce 2004. To také odráží problém samotný. Mladí lidé se odklání ve spotřebě více k rýži a těstovinám, jako významným alternativám. Nesporný je malý nárůst brambor jako nejdůležitějšího zdroje sacharidů ve stravě Irů, tento trend je ovšem krátkodobá záležitost.

Coughlanová dále také vyzvala k větší spolupráci v zásobovacím řetězci a k většímu pochopení potřeb moderního konzumenta.

Pramen: Agra Europe weekly

Slovensko

Týdenní nákupní ceny konzumních brambor

SKK / kg

Ukazatel	Min. cena	ROSARA	SOLARA	Brambory celkem - průměr	Max. cena
20. týden 2005	3,00	-	-	3,68	4,00
21. týden 2005	3,00	-	-	3,73	5,00
22. týden 2005	3,40	-	-	3,71	4,00
24. týden 2005	3,00	-	-	3,74	4,00
24. týden 2005 - rané	7,00	-	-	8,99	11,00

Poznámka: 25 kg balení
Pramen: PPA – ATIS Bratislava, 2005

Rané brambory

Chladné počasí v Německu opozdilo růst brambor. Obsah škrobu, chuťové vlastnosti i pevnost slupky nedosahují očekávaných kvalit. Sběr raných konzumních brambor se opozdí nejméně o týden. Balířny nakupovaly španělské rané konzumní brambory podle odrůdy a kvality za ceny v rozmezí

18 – 22 EUR/100 kg (6,94 – 8,49 SKK/kg). Němečtí pěstitelé jsou cenami raných brambor velmi zklamaní. Agentura ZMP pro 23. týden vypočítala průměrnou cenu všech odrůd a balení v celé republice na 20 EUR/100 kg (7,72 SKK/kg). To je o 8,00 EUR/100 kg (3,01 SKK/kg) méně než v předešlé sezóně.

Pramen: ATIS – Agrárne trhové informácie Slovenska 2005

Polsko

Velkoobchodní ceny brambor na trhu v období 30.6.2005

PLN / kg

Místo	Bronisze	Kielce	Lublin	Poznaň	Sandomierz	Wroclaw	Rzeszów
Brambory konzumní	0,40-0,55	-	0,40-0,67	0,46-0,53	0,25-0,35	0,40-0,45	0,50-0,60
Rané bram. - domácí	0,50-0,66	0,45-0,50	0,48-0,60	0,30-0,45	0,40-0,50	0,25-0,30	0,50-0,75
Rané bram. - dovoz	-	-	0,60-1,00	1,00-1,03	-	-	-

Pramen: BIA – Krajowa rolnicza informacja rynkowa 2005

Maďarsko

Spotřebitelské ceny v supermarketech vybraných měst

HUF / 1 kg

Nejčastější ceny	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged	Szombathely	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged	Szombathely
Odrůda:	25. týden 2005					26. týden 2005				
Condor	-	70	100	-	-	-	-	80	-	-
Desire	-	40	100	-	60	-	-	-	-	70
Cleopatra	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Daisy	-	-	-	-	-	60	-	-	-	-
Rané brambory	-	120	100	70	98	-	70	70	-	90
Rané brambory - skleníky	80	-	-	-	-	120	-	-	-	-

Poznámka: uvedené ceny jsou nejčastější spotřebitelské ceny v supermarketech měst Maďarska

Pramen: www.akii.hu

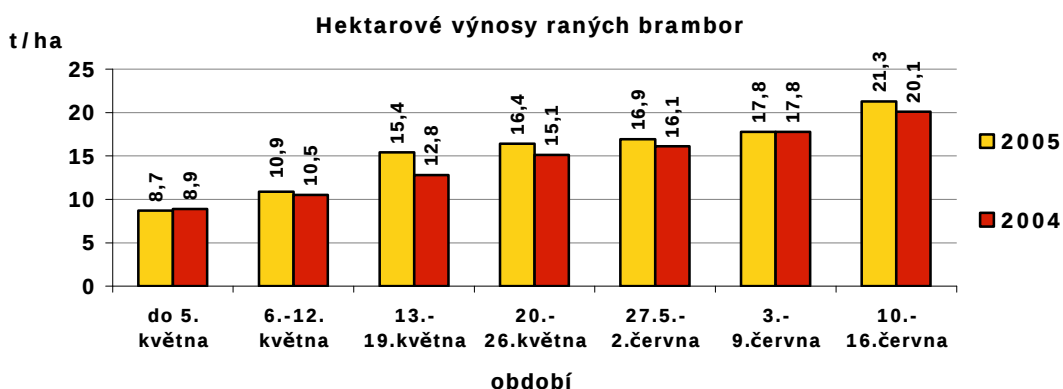
Mezinárodně integrovaný tržní IS zemí SVE v období 2004/2005

EUR/100 kg

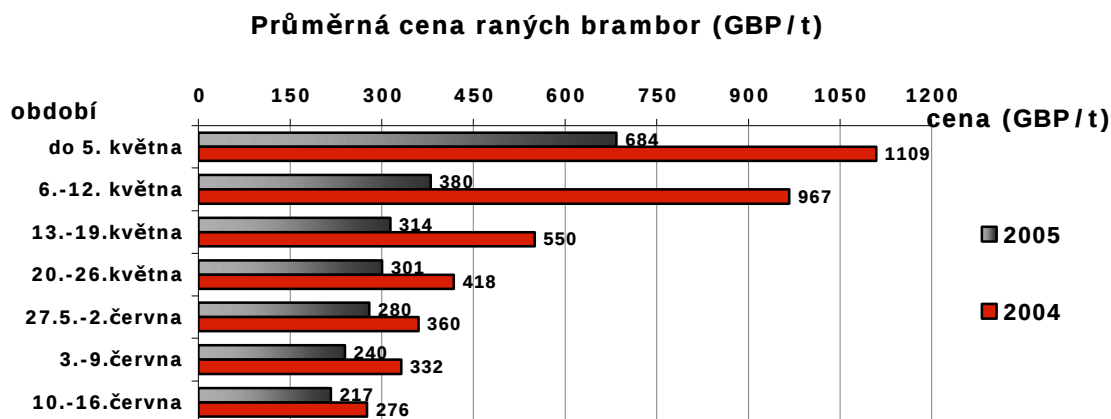
Země	Albánie	Estonsko	Německo	Lotyšsko	Litva	Slovensko	ČR
21. týden 2005	23,27	18,98	4,60	7,18	13,76	9,55	6,82
22. týden 2005	-	19,05	-	20,10	13,76	9,47	7,08
23. týden 2005	-	-	19,05	-	-	14,10	-
24. týden 2005	-	18,92	-	-	-	19,18	-

Poznámka: uvedené ceny jsou průměrné ceny producentů v jednotlivých zemích
Pramen: International Market Data Exchange – AGRIMIS, Německo

Velká Británie

Pramen: Potato Markets weekly; pozn.: 2005 = odhad

Pramen: Potato Markets weekly

Rané brambory ve Velké Británii – ha výměra a produkce

Výměra vybraných brambor (ha)					Produkce brambor (tuny)				
Období / (ha)	2005	2004	2003	2002	Období / (t)	2005	2004	2003	2002
do 5. května	18	9	27	46	do 5. května	157	80	291	430
6.-12. května	50	23	43	45	6.-12. května	546	242	563	501
13.-19. května	113	58	88	91	13.-19. května	1738	740	1195	1089
20.-26. května	138	127	141	113	20.-26. května	2266	1922	2072	1631
27.5.-2. června	234	217	187	167	27.5.-2. června	3961	3485	3027	2830
3.-9. června	299	232	271	230	3.-9. června	5334	4120	4807	4383
10.-16. června	253	366	357	351	10.-16. června	5393	7345	7469	7233

Pramen: Potato Markets weekly

Francie

Průměrné ceny konzumních brambor ve Francii *

EUR / t

Ukazatel	2004/05	2003/04	2002/03	Ukazatel	2004/05	2003/04	2002/03
	40 – 70 mm				50 – 75 mm		
24. května	82,50	250,00	103,75	24. května	91,25	280,00	107,50
30. května	78,75	225,00	103,75	30. května	86,25	267,50	107,50
7. června	78,75	225,00 ¹⁾	103,75	7. června	86,25	267,50 ¹⁾	107,50
14. června	78,75	-	112,50	14. června	86,25	-	110,00

Poznámka : * myté Bintje, připravené na paletách; 1) poslední kvóta sezóny

Pramen: Potato Markets weekly

Německo

Němci si přejí zachovat tradiční odrůdu brambor – Lindu

Lindu zná každá německá hospodyňka, zejména na severu země. Tato odrůda má žlutou barvu, jemnou máslovou chuť a je vyhledávanou ozdobou každého stolu. Není divu, že když se konzumenti i kuchaři dověděli, že této odrůdě brambor hrozí zánik, vytáhli do boje.

Historie Lindy se začala psát v roce 1974, kdy ji vyšlechtil Friedrich Böhm, což také ohlásil na spolkovém úřadě pro odrůdy. V Německu se totiž mohou prodávat pouze ty brambory, které jsou zaregistrovány a mají „patent“, jaký na 30 let získala i Linda a její pěstitel. Licence loni vypršela a od letošního roku byla Linda „volná“ - mohl ji tedy začít pěstovat kdokoli, aniž by musel platit poplatky.

Nebyl by to první takový případ. Odrůdy jako Hansa nebo Sieglinde jsou rovněž „dámy ve věku“, přesto mohou být nadále pěstovány. Aby mohla být Linda i nadále na trhu, nesměl by majitel licence ochrannou známku stáhnout ze seznamu.

Důvodem je prý nižší kvalita Lindy, která během let zmoučnatěla a navíc je náchylná k chorobám, což vyžaduje chemické ošetření. Majitel licence se proto rozhodl nahradit ji novou, ekologičtější Belanou, která pochází z Lindy, je ale odolnější.

Lindu sice vyhledávají gurmáni, ale nehodí se do strojů na třídění, takže ji lze prodávat jen u pěstitelů. „Lindu chtějí zlikvidovat, protože by konkurovala nové odrůdě,“ tvrdí Karsten Ellenberg, biopěstitel brambor a iniciátor akce na záchranu Lindy.

Poklad Inků či citrony severu, jak se bramborám říká, jsou v Německu nepostradatelnou součástí jídelníčku. Loni se jich skládilo 12,6 milionu tun. Průměrná roční spotřeba na hlavu, dříve přes sto kilogramů (včetně chipsů a hranolek), v poslední době klesla na 70 kilogramů. Němci vyhledávají druhy brambor, které se snadno loupou a krátce vaří.

V Německu existuje 150 odrůd brambor. Než se vyšlechtí a dostanou na seznam, trvá to v průměru 13 let. Mají většinou ženská poetická jména jako Maritta, Linda, Selma, Christa či Saskia a každá je vhodná pro něco jiného. Jedna na knedlíky, jiná na pyré či do polévek.

Pruský král Friedrich Velký učinil brambory z jihoamerických And v Německu populární jako v málokteré jiné zemi. Od 18. století nechybí na žádném jídelním lístku. Od severoněmeckého Flensburgu až po jihobavorský Füssen se táhne pestré kulinařské bramborové pole. Na počest brambor se v mnoha regionech konají slavnosti a soutěže. Dívka, která hmatem i degustací uhodne odrůdu, získá titul „bramborová královna“.

Hold bramborům vzdali i kuchaři v Kolíně nad Rýnem, kde vymysleli kombinaci brambor s jablečným pyré a pečenými jitrnicemi. Vznikla tak delikatesa, kterou pojmenovali „Nebe a země“.

Pramen: MF Dnes

Kurzy devizového trhu – Česká národní banka – platnost od 30.6.2005

1 EUR – 30,030 Kč 100 SKK – 78,175 Kč 1 PLN – 7,433 Kč 1GBP – 44,549 Kč 1DKK – 4,030 Kč

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného
odd. agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Jiří Očenášek

tel.: 222 871 849
fax: 222 871 536
e-mail: ocenasek@szif.cz

Rozmnožování nebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF.